

Komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovania komisií Zastupiteľstva

Bratislavského samosprávneho kraja

PRACOVNÝ NÁVRH

Návrh na odvolanie Mgr. art. Martina Kubrana z funkcie riaditeľa Divadla LUDUS a na schválenie zmeny zriaďovacej listiny Divadla LUDUS č. OKŠ-004/2002 zo dňa 01.04.2002 v znení jej neskorších dodatkov

Materiál bude prerokovaný v nasledovných komisiách:

Finančná komisia

Komisia kultúry

Zodpovedné:

Ing. Patrícia Mešťan, MA

riaditeľka Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

doc. Mgr. art. Svetlana Waradzinová

vedúca Oddelenia kultúry

Spracovateľ:

doc. Mgr. art. Svetlana Waradzinová

vedúca Oddelenia kultúry

Návrh uznesenia

UZNESENIE č./2025

zo dňa 04.04.2025

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A odvoláva

podľa § 11 ods. 2 písm. h) z. č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v znení neskorších predpisov Mgr. art. Martina Kubrana z funkcie riaditeľa Divadla LUDUS, so sídlom Dostojevského rad 7, 811 09 Bratislava, IČO: 00893862 a to s účinnosťou k dňu schválenia vymenovania riaditeľa Divadla LUDUS resp. Divadla Malá scéna Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja na základe návrhu predloženého predsedom Bratislavského samosprávneho kraja

B schvaľuje

zmenu zriaďovacej listiny Divadla LUDUS, so sídlom Dostojevského rad 7, 811 09 Bratislava, IČO: 00893862, č. OKŠ-004/2002 zo dňa 01.04.2002 v znení jej neskorších dodatkov a to tak, že sa mení názov organizácie z pôvodného názvu „Divadlo LUDUS“ na nový názov „Divadlo Malá scéna“. Zmena názvu sa zohľadní vo všetkých príslušných častiach textu zriaďovacej listiny

Dôvodová správa

I. Základné informácie a dôvody návrhu

Divadlo LUDUS, založené v roku 1970, zohrávalo dlhodobo kľúčovú úlohu v kultúrnom živote Bratislavského kraja, predovšetkým v oblasti divadelnej tvorby pre mladé publikum. Jeho pôvodné prepojenie so školou Ludus vytváralo unikátny koncept prepojenia dramatickej výchovy s profesionálnou divadelnou praxou. V roku 2003 však došlo k odčleneniu umeleckej školy, ktorá od roku 2005 pôsobí ako súkromná základná umelecká škola. Týmto krokom zanikol pôvodný koncept prepojenia a Divadlo LUDUS sa transformovalo na profesionálne divadlo s repertoárom zameraným predovšetkým na stredné školy.

Vzhľadom na súčasnú situáciu a s cieľom optimalizovať kultúrnu ponuku Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) **sa navrhuje zrušenie názvu Divadla LUDUS a vytvorenie nového názvu Divadlo Malá scéna s rozšírením predmetu činnosti**. Tento krok je odôvodnený nasledovne:

- **Zjednotenie značky a posilnenie identity:** Pôsobenie Divadla LUDUS v priestoroch Divadla Malá scéna vytvára nejasnú identitu a komplikuje budovanie silnej značky. Nástupnícky subjekt s názvom Divadlo Malá scéna nadviaže na dlhoročnú tradíciu tohto priestoru a posilní jeho vnímanie ako významného kultúrneho centra, z obsahového hľadiska nadviaže na doterajšie aktivity a prácu Divadla LUDUS.
- **Rozšírenie cieľovej skupiny a dramaturgie:** Súčasný repertoár Divadla LUDUS je zameraný predovšetkým na stredné školy a prevádzku predstavení v predpoludňajšom čase. Divadlo Malá scéna **rozšíri svoju cieľovú skupinu** o vysokoškolákov, mladé divadelné zoskupenia a širšiu verejnosť. **Dramaturgia bude doplnená o večerné predstavenia, hudobné projekty, workshopy, vzdelávacie podujatia a ďalšie formy živého umenia, čím sa zvýši atraktivita priestoru pre rôzne cieľové skupiny.**
- **Využitie potenciálu priestoru Malá scéna:** Priestory Malej scény disponujú jedinečnými technickými parametrami a akustikou, ktoré ho predurčujú na kvalitnú divadelnú produkciu. Divadlo Malá scéna oživí tento priestor a vytvorí z neho **kreatívne komunitné a divadelné centrum s pravidelnou prevádzkou aj mimo hracích dní.**
- **Podpora nezriadovanej kultúry:** Divadlo Malá scéna poskytne **priestor pre prezentáciu mladých divadelných zoskupení a nezriadovaných kultúrnych iniciatív**, čím prispeje k rozvoju nezávislej kultúrnej scény v Bratislavskom kraji.
- **Prepojenie s umeleckými školami:** Divadlo Malá scéna vytvorí **priestor pre prezentáciu absolventských predstavení Konzervatória a výstavnú činnosť študentov Školy úžitkového výtvarníctva**, čím posilní spoluprácu s umeleckými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

Divadlo Malá scéna bude pokračovať v činnosti Divadla LUDUS a prevezme jeho repertoár a záväzky. **Zároveň sa rozšíri predmet jeho činnosti o nasledovné aktivity:**

- Tvorba a realizácia divadelných predstavení pre rôzne cieľové skupiny, s dôrazom na stredoškolákov a vysokoškolákov.
- Organizovanie hudobných projektov, workshopov, projektov neformálneho vzdelávania, letných škôl a ďalších kultúrnych a vzdelávacích podujatí.
- Podpora nezriadovanej kultúry a mladých divadelných zoskupení.
- Spolupráca s umeleckými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

- Vytvorenie kreatívneho komunitného centra pre mladých s pravidelnou prevádzkou.

II. Zmeny a rozšírenie aktivít

“Vznikom“ Divadla Malá scéna dôjde k podstatným zmenám v rozsahu a charaktere aktivít. Kľúčové zmeny zahŕňajú:

- **Prest'ahovanie:** Divadlo LUDUS je presťahované do priestorov Divadla Malá scéna, čo umožňuje využitie adekvátne technicky vybaveného priestoru.
- **Rozšírenie aktivít:** Okrem tradičnej divadelnej produkcie sa plánuje rozšírenie o komunitné aktivity, vzdelávacie programy, hudobné programy a ďalšie kultúrne a umelecké podujatia.
- **Zvýšené nároky na výstupy:** Rozšírenie aktivít povedie k zvýšeným nárokom na výstupy divadla, vrátane produkcie nových divadelných hier, organizovania kultúrnych a umeleckých podujatí, neformálneho vzdelávania a zapojenia subjektov nezriaďovanej kultúry do projektov.
- **Nové oblasti pôsobenia:** Divadlo sa bude aktívne venovať novým oblastiam, ako je podpora mladých divadelných zoskupení, spolupráca s umeleckými školami a rozširovanie cieľovej skupiny predovšetkým o vysokoškolákov a mladých 18+.
- **Zmena prevádzkového času:** Divadlo plánuje večerné predstavenia a aktivity.

Tieto zmeny povedú k výraznému posilneniu kultúrnej ponuky Bratislavského samosprávneho kraja a vytvoria z Divadla Malá scéna živé a dynamické kultúrne centrum.

III. Záver

Zrušenie názvu Divadla LUDUS a vznik „nástupníckeho subjektu“ Divadlo Malá scéna (nástupnícky subjekt „de facto“ nie „de iure“) s rozšírením predmetu činnosti predstavuje strategický krok k posilneniu kultúrnej ponuky Bratislavského samosprávneho kraja. Tento krok umožní efektívnejšie využitie existujúcich zdrojov, rozšírenie cieľovej skupiny a dramaturgie, podporu nezriaďovanej kultúry a posilnenie identity divadelného priestoru Malá scéna.

Zrušenie názvu Divadlo LUDUS a zmena na Divadlo Malá scéna je odôvodnená niekoľkými kľúčovými faktormi, ktoré prispievajú k optimalizácii kultúrnej ponuky Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) a posilneniu identity divadelného priestoru.

Zmena vychádza z historického kontextu a zmeny poslania: Divadlo LUDUS bolo pôvodne úzko prepojené so školou Ludus, čím vytváralo jedinečný kultúrno-vzdelávací koncept. Po odčlenení školy v roku 2003 sa však táto pôvodná koncepcia narušila a divadlo sa transformovalo na profesionálne divadlo agentážneho typu. Vzhľadom na túto zmenu a fakt, že súkromná umelecká škola Ludus naďalej pôsobí v Bratislave, je vhodné zvoliť názov, ktorý nebude spôsobovať nejasnosti a zameniteľnosť.

Posilnenie identity priestoru Malá scéna: Malá scéna má bohatú históriu a tradíciu, bola dlhodobo stálou scénou SND a VŠMU. Zmena názvu na Divadlo Malá scéna nadviaže na túto tradíciu a posilní vnímanie priestoru ako významného kultúrneho centra. Pôsobenie Divadla LUDUS v priestoroch Malej scény vytvára nejasnú identitu a komplikuje budovanie silnej značky. Zjednotenie názvu prispeje k jasnejšej komunikácii a lepšej orientácii pre divákov.

Zmena názvu je teda súčasťou komplexnej transformácie, ktorá má za cieľ posilniť postavenie divadla v kultúrnom prostredí Bratislavského kraja, rozšíriť jeho pôsobenie a vytvoriť z Malej scény živé a dynamické kultúrne centrum.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že realizáciou projektu „Divadlo Malá scéna“ sa **zásadne mení charakter organizácie** Divadlo LUDUS. V rámci tejto organizácie **dôjde k podstatnému rozšíreniu jej činností a aktivít ako aj k rozšíreniu cieľových skupín.** Najmä z dôvodu

podstatnej zmeny v činnosti organizácie sa javí ako **vhodné otvoriť priestor pre všetkých odborníkov z oblasti kultúry a umenia, kreatívnych odvetví za účelom odprezentovania ich vízie, plánov a návrhov ako najlepšie a efektívne zabezpečiť naplnenie všetkých činností tohto divadelného priestoru.** V tomto záujme Úrad BSK po prijatí tohto uznesenia **v priebehu mesiaca apríl a máj zrealizuje nové výberové konanie.** **Výberové konanie** bude prebiehať za účasti **odbornej výberovej komisie**, ktorá bude pozostávať **z celkovo 5 členov**, z toho **2 členovia budú zástupcovia z radov odbornej verejnosti, 2 členovia budú z Úradu BSK a 1 člen bude poslanec z komisie kultúry.** Súčasťou výberového procesu bude aj povinnosť uchádzačov **predložiť vypracovanú koncepciu riadenia Divadla Malá scéna na roky 2025 až 2030.** Uvedená koncepcia bude hodnotená vymenovanou výberovou komisiou.

Dĺžka trvania funkčného obdobia bude stanovená na 18 mesiacov, pričom po uplynutí prvých 14 mesiacov funkčného obdobia riaditeľ divadla predloží odpočet plnenia koncepcie riadenia divadla. Predseda BSK **v prípade uspokojivého plnenia plánu** a napredovania organizácie predloží zastupiteľstvu **návrh na vymenovanie riaditeľa na ďalších 42 mesiacov (3,5 roka), bez realizácie výberového konania.** **V prípade neuspokojivého plnenia plánu** a napredovania organizácie **vyhlási Úrad BSK nové výberové konanie**, pričom úspešný uchádzač bude navrhnutý zo strany predsedu BSK Zastupiteľstvu BSK na schválenie, znova na obdobie 18 mesiacov s následným možným predĺžením o ďalších 42 mesiacov.

Uvedený postup má zabezpečiť zavedenie obdobia, počas ktorého bude môcť byť vyhodnotená práca riaditeľa organizácie a čo v kombinácii so zastropovaním funkčného obdobia na maximálne 5 rokov **predstavuje nový stimul a vytvára nové podmienky pre kontinuálny rozvoj a inovácie v oblasti pôsobenia organizácie.** Ohraničené funkčné obdobie je **ako nástroj podporujúci kontinuálny rozvoj a napredovanie kultúrnych zariadení pozitívne vnímaný aj zo strany štátu**, kedy bola napríklad novelou zákona č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti **zo strany Ministerstva kultúry SR v roku 2022 zavedená zákonná 5 ročná hranica dĺžky funkčného obdobia pre riaditeľov kultúrno – osvetových zariadení.** Uvedené sa **priamo vzťahuje aj na riaditeľa Malokarpatského osvetového strediska v Modre**, ktoré je zriadené Bratislavským samosprávnym krajom. Zo strany Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja bolo 5 ročné funkčné obdobie schválené ďalej aj pri novozaloženej neziskovej organizácii **Ekocentrum Čunovo- n.o., kde bolo 5 ročné funkčné obdobie stanovené tak pre riaditeľa organizácie ako aj pre správnu radu.**

Princíp obmedzeného 5-ročného mandátu pre štatutárov kultúrnych inštitúcií je už **od roku 2018 zavedený v Trnavskom samosprávnom kraji a od roku 2019 v Nitrianskom samosprávnom kraji od roku 2019.** Predmetné opatrenie zaviedli ďalej aj Prešovský, Trenčiansky, Žilinský aj Banskobystrický samosprávny kraj. BSK rovnako postupne zavedie 5 ročné funkčné obdobie v rámci všetkých kultúrnych inštitúcií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti.

Po zrealizovaní výberového konania bude na najbližšie rokovanie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja (pravdepodobne v júnovom termíne) predložený **návrh na vymenovanie úspešného kandidáta na post riaditeľa Divadla Malá scéna.**

Účinnosť odvolania doterajšieho riaditeľa pritom nie je okamžitá, ale nadobudne účinky až k dňu schválenia kandidáta Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja, navrhnutého predsedom Bratislavského samosprávneho kraja na základe zrealizovaného výberového konania.

Tento návrh predkladá predseda Bratislavského samosprávneho kraja v súlade s jeho návrhovou kompetenciou vyplývajúcou z § 11 ods. 2 písm. h) z. č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch, v zmysle ktorého na návrh predsedu samosprávneho kraja môže zastupiteľstvo samosprávneho kraja odvolať riaditeľa právnickej osoby založenej alebo zriadenej samosprávnym krajom.

Predseda BSK týmto využíva svoje právo a predkladá Zastupiteľstvu BSK na základe vyššie uvedených dôvodov návrh na odvolanie riaditeľa Divadla LUDUS Mgr. art. Martina Kubrana.

Zastupiteľstvu BSK je zároveň vyhradené podľa § 11 ods. 2 písm. h) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v z.n.p. zriaďovať, zakladať, zrušovať a kontrolovať právnické osoby samosprávneho kraja a na návrh predsedu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), ak osobitný zákon neustanovuje inak, ako aj schvaľovať majetkovú účasť samosprávneho kraja v právnickej osobe. Nakoľko predmetným uznesením v časti B dochádza k zmene zriaďovacej listiny organizácie, ktorej zriaďovateľom je BSK, spočívajúcej v zmene názvu organizácie, je rozhodnutie o zmene zriaďovacej listiny predložené na schválenie Zastupiteľstvu BSK. Zmena názvu organizácie sa vykoná vo všetkých príslušných článkoch zriaďovacej listiny.

V ostatných častiach zriaďovacia listina číslo: č. OKŠ-004/2002 zo dňa 01.04.2002 v znení jej neskorších schválených dodatkov zostáva nezmenená.